

Bijbelstudie

Jelmer Woudstra

Geloof, overwinning en liefde 1 Johannes 5:1-12

INHOUD

Stille tijd	2
Een nieuw paspoort.....	2
Ik geloof, ik veranderde, ik overwon!	2
Betrouwbare getuige	4
Liederen van hoop	4
Kringstudie 12	6
Verkenning van de tekst.....	6
Thematiek en structuur.....	6
Korte uitleg	6
Boodschap en actualiteit	8
Aanwijzingen voor de kringleider	8
Ijsbreker	8
Inleiding	9
Kringgesprek	9
Afsluiting	9

Stille tijd

tussen kringstudie 11 en 12

1

*Een ieder, die gelooft, dat Jezus de Christus is, is uit God geboren.
(1 Johannes 5:1a)*

Een nieuw paspoort

Vorig jaar ben ik voor het eerst naar de Verenigde Staten van Amerika geweest. Een geweldige ervaring! Toen we op het vliegveld van Chicago aankwamen (als tussenstop), moesten we bij de douane niet alleen ons paspoort laten zien, maar werd er ook een foto genomen en een vingerafdruk ingescand. Allemaal zaken om mijn identiteit vast te stellen.

In de Bijbelstudie van november heb ik een identiteitsbewijs toegevoegd als werkvel bij kringstudie 6. Daar stond onder andere op: 'wat ik doe' en 'wat ik niet doe'. Nu wil ik het alleen maar hebben over wie we *zijn* en waar we vandaan komen. Want soms moeten ouders kunnen aantonen dat de persoon die bij een identiteitsbewijs hoort, daadwerkelijk een kind van hen is. Hoe kunnen we dat vaststellen? Johannes maakt in bovenstaand vers duidelijk, dat het geloof een soort geboortebewijs is, een bewijs van onze identiteit. Een bewijs ook vooral, dat aantoonst Wie onze Vader is: God!

Overdenken

- Hoe kun je in de wereld praktisch je geboortebewijs laten zien aan de 'officiële instanties' (bijvoorbeeld mensen die het geloof als onzin afdoen, mensen die vragen hebben over het geloof, mensen die niets weten van het geloof, enz.)?
- Wat betekent het voor jou dat je uit God geboren bent, dat God dus je Vader is?

Bidden

- Dank God dat Hij onze Vader is!
- Vraag God om je steeds meer te laten begrijpen wat het betekent dat we Gods kinderen zijn.

2

*Want dit is de liefde Gods, dat wij zijn geboden bewaren.
En zijn geboden zijn niet zwaar, want al wat uit God geboren is, overwint de wereld;
en dit is de overwinning, die de wereld overwonnen heeft: ons geloof.
Wie is het, die de wereld overwint, dan wie gelooft, dat Jezus de Zoon van God is?
(1 Johannes 5:3-5)*

Ik geloof, ik veranderde, ik overwon!

Onze liefde voor God kunnen we laten zien door het doen van Zijn geboden, Zijn leefregels. Het lijkt misschien ontzettend zwaar om je hieraan te houden, maar dat hoeft het helemaal niet te zijn! Als het wiel al is uitgevonden, moet je niet vierkanten onder je auto zetten en daarmee proberen weg te rijden. Zet gewoon die wielen eronder. Het lijkt wel eens alsof wij, gelovige mensen, niet ten volle de kracht van God benutten. We geven toe aan de verleidingen van de wereld, we zoeken naar macht en status in onze gemeenten, we ruziën net zo veel over onbenulligheden als 'de mensen van de wereld'. Waar is dat geweldige verschil met de wereld? Dat 'gij geheel anders'? Dat verschil ligt in ons geloof, dat de wereld overwonnen heeft en waardoor wij de wereld kunnen overwinnen. Wat?! Waardoor wij de wereld *hebben* overwonnen, door het werk

van Jezus. Als we al *hebben* overwonnen, waarom leven we dan zo vaak alsof we dat niet hebben? Kom op mensen, zet die wielen onder je auto in plaats van vierkanten!

Overdenken

- Waar rijd jij op: vierkanten of wielen? Hoe kun je dat zo nodig veranderen?
- In hoeverre kun jij iets met het beeld van overwinning in je leven?

Bidden

- Dank God dat je overwinnaar mag zijn door het werk van Jezus!
- Dank Jezus dat Hij het mogelijk heeft gemaakt dat wij wel de geboden van God kunnen onderhouden!
- Vraag God om de overwinning in je leven te mogen bemerken.

3

*En de Geest is het, die getuigt, omdat de Geest de waarheid is.
(1 Johannes 5:6b)*

Betrouwbare getuige

Stel je voor: de waarheid komt in hoogst eigen persoon getuigen in een rechtszaak! Dan kun je toch niets anders dan haar op haar woord geloven?

Johannes noemt de Heilige Geest 'de waarheid'. Dat kun je opvatten als 'Hij kan niets anders dan de waarheid vertellen'. Zoals een waterbron alleen maar water voortbrengt, zo brengt de Geest niets anders dan waarheid voort. En dat doet de Geest dan ook, voortdurend. Hij vertelt ware dingen over het werk van God, het leven, lijden, sterven en opstaan van Jezus. Bovenal getuigt Hij dat Jezus de beloofde Messias en de Zoon van God is.

Het feit dat de Geest niets anders dan de absolute waarheid kan vertellen, maakt Hem tot een betrouwbare getuige. Je kunt Hem vertrouwen als Hij spreekt!

Overdenken

- Wat ervaar jij van het getuigende werk van de Geest in je eigen hart?
- Gods waarheid staat tegenover menselijke dwalingen. Heb jij wel eens meegemaakt dat de Heilige Geest je onderscheid gaf tussen waarheid en dwaling? Hoe ging dat? En als je dat niet hebt meegemaakt, zou je dat willen?

Bidden

- Dank Jezus dat Hij ons niet 'als wezen heeft achtergelaten' (Johannes 14:18) maar de Heilige Geest heeft gegeven.
- Vraag de Heilige Geest om je te laten zien wat waar is en wat leugen is.
- Vraag de Heilige Geest om je te helpen tegenover andere mensen te getuigen van wat absoluut waarheid en werkelijkheid is.

4

*En dit is het getuigenis: God heeft ons eeuwig leven gegeven
en dit leven is in zijn Zoon. Wie de Zoon heeft, heeft het leven;
wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet.
(1 Johannes 5:11,12)*

Liederen van hoop

Het lied *Amazing Grace* raakt mij altijd weer. Ik kan het bijna niet (horen) zingen of de tranen komen naar boven. Deze terugkerende ervaring is begonnen toen ik las dat de schrijver van dit lied een slavendrijver was geweest. Honderden Afrikanen heeft hij uit hun land gehaald en over de oceaan gevaren. Hij is tot bekering gekomen, wat maar weer eens bewijst dat bij God alles mogelijk is en dat Zijn liefde uitgaat naar hopeloos verloren mensen.

Het verbazingwekkende aan de slaven die een man als deze vervoerde, was hun geloof. En wat voor geloof! Hun liederen, die nog steeds worden gezongen, gaan allemaal over de toekomst. Dan zal het goed zijn, dan zal er geen pijn, honger en mishandeling zijn. Dan zullen de gelovigen met Jezus leven.

Wat een toekomstverwachting! Ik mis dit wel eens in Nederland. Het is alsof we daar niet meer naar uit hoeven te kijken, omdat het hier allemaal zo goed is. Maar daar, in de hemel, wordt het nog veel mooier. Het eeuwige leven is al begonnen, maar op een dag zal het allemaal goed zijn. Dan is er daadwerkelijk geen onderscheid meer tussen man en vrouw, Jood en Griek, slaaf en vrije burger. Ik kijk er naar uit, samen met de gelovigen die mij zijn voorgegaan en degenen die nu op dezelfde aarde als ik leven. Die vervolgd zijn en worden. Maar op een dag wordt het meest perfecte feest gevierd, wanneer de Bruid haar Bruidegom ontmoet.

Overdenken

- Overdenk deze regel uit het lied *Amazing Grace*:

*When we've been there ten thousand years
bright shining as the sun
We've no less days to sing God's praise
then when we've first begun*

(Wanneer we daar tienduizend jaar zijn geweest
helder schijnend als de zon
Hebben we niet minder dagen om God te prijzen
dan toen we begonnen)

- In hoeverre ben jij hongerig naar het eeuwige leven?
- Welke invloed heeft het perspectief op de eeuwigheid op je dagelijkse leven?

Bidden

- Dank God dat we eeuwig leven *hebben*, dat het een zekerheid is!
- Vraag God of Hij jou wil gebruiken om te getuigen van het eeuwige leven.

Kringstudie 12

1 Johannes 5:1-12

Verkenning van de tekst

1 Johannes 5:1 beantwoordt nog een openstaande vraag naar aanleiding van 4:21. Daar staat dat we onze broeder moeten liefhebben, in 5:1 wordt duidelijk wie dat is: iedereen die gelooft dat Jezus de Christus is. Vervolgens weeft Johannes weer een aantal bekende thema's door elkaar: liefde, geloof, 'uit God geboren', 'geboden bewaren' en overwinning. Al deze thema's zijn al aan de orde geweest, waardoor het duidelijk wordt hoe belangrijk Johannes het vindt voor ons om ze te kennen. Vanaf 5:6 wordt een basis gelegd voor 5:1-5 en vanaf vers 13, wat de volgende keer wordt besproken, gaan we naar het einde van de brief.

Thematiek en structuur

Het gedeelte 5:1-12 is op te delen in twee hoofddelen: 5:1-5 en 5:6-12. Elk gedeelte heeft een aantal kernbegrippen, begrippen die op een bepaalde manier met elkaar verbonden zijn. Dat is hieronder schematisch uitgewerkt, waarbij de kernwoorden vet en cursief zijn weergegeven.

5:1-5 **Geboren zijn uit God**, wordt zichtbaar in **geloof**

God liefhebben is gelijk aan het **bewaren van Zijn geboden**

5:6-12 Wie **geloof** heeft het **getuigenis** in zich

De Geest, het water en het bloed zijn het die getuigen

Geloven is erkennen dat Jezus de Christus is en de Zoon van God

Ons **geloof** is de **overwinning** op de wereld en die maakt dat het **bewaren van Gods geboden** niet zwaar is

God liefhebben is bewijs van onze liefde voor medegelovigen en andersom

Het **getuigenis** is dat God ons (**eeuwig**) **leven** heeft gegeven in Zijn **Zoon**

Korte uitleg

5:1 *Een ieder, die gelooft, dat Jezus de Christus is, is uit God geboren; en ieder, die Hem liefheeft, die deed geboren worden, heeft ook degene lief, die uit Hem geboren is.*

Geloof is het kenmerk van iemand die wedergeboren is.

God is Degene die geboren deed worden. Hij is de Vader van alle gelovigen. Daarom behoren gelovigen elkaar ook lief te hebben als broer en zus.

Het geloof dat Jezus de Christus is en het geloof dat Jezus de Zoon van God is (vers 5) zijn beide tegengesteld aan de leer van de gnostiek, maar essentiële waarden van het christendom.

2. *Hieraan onderkennen wij, dat wij de kinderen Gods liefhebben, wanneer wij God liefhebben en zijn geboden doen.*

'Hieraan' wijst naar voren en we zien dus een formulering die Johannes nog niet eerder heeft gebruikt en ook wel onverwacht is: onze liefde voor God is het bewijs voor onze liefde voor andere gelovigen.

3. *Want dit is de liefde Gods, dat wij zijn geboden bewaren. En zijn geboden zijn niet zwaar,*

4. *want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning, die de wereld overwonnen heeft; ons geloof.*

5. *Wie is het, die de wereld overwint, dan wie gelooft, dat Jezus de Zoon van God is? 'Liefde Gods' moet gezien worden als 'liefde tot God'.*

Onze liefde tot God wordt niet alleen praktisch gemaakt in het bewaren van Gods geboden, nee, het is zelfs zo dat de liefde tot God gelijk is aan het bewaren van Gods geboden.

Gods geboden zijn niet zwaar, in tegenstelling tot de wet die was als een ondraaglijk juk. Het verschil zit hierin: de kinderen van God hebben de wereld overwonnen door hun geloof dat Jezus de Zoon van God is. Christenen mogen leven als overwinnaars, ondanks de strijd van de duivel en de wereld tegen hen, door het werk van Jezus, de Zoon van God.

6. *Dit is Hij, die gekomen is door water en bloed, Jezus Christus, niet slechts met water, maar met het water en met het bloed. En de Geest is het, die getuigt, omdat de Geest de waarheid is.*

'Water' en 'bloed' zijn voor ons moeilijke begrippen. Allereerst maakt de formulering van Johannes duidelijk dat er niet getwijfeld werd door mensen dat Jezus 'met *het* water' was gekomen, maar wel 'met *het* bloed'. Het water is, net als bij de doop, symbool van de reiniging van zonden en het sterven van het oude leven. Bij bloed gaat het om het bloed van Jezus dat verlossing, genezing en bevrijding bracht. Alleen water zou betekenen dat de mens zichzelf wel kan reinigen, water én bloed betekent reiniging door het offer van Jezus aan het kruis.

Johannes lijkt hier nog een schepje bovenop het begin van de brief te doen. Daar maakt hij duidelijk dat hij ooggetuige was, maar hier haalt hij de Geest erbij als getuige. Een zeer betrouwbare, want 'de Geest is de waarheid'!

7. *Want drie zijn er, die getuigen [in de hemel: de Vader, het Woord, en de Heilige Geest; en deze drie zijn een.*

Dit vers is één van de meest omstreden verzen in de Bijbel. Wat betreft de inhoud kunnen we concluderen dat het volledig aansluit bij het getuigenis van de hele Bijbel over de Drie-eenheid van Vader, Zoon en Geest. Het sluit in het bijzonder aan bij Johannes door het schema hemel-aarde en door het gebruik van 'het Woord' voor 'de Zoon'. Maar dit vers wordt maar in een paar handschriften gevonden en nooit door kerkvaders geciteerd, waardoor we bijna met zekerheid kunnen zeggen dat het niet origineel van Johannes is.

8. *En drie zijn er, die getuigen op de aarde:] de Geest en het water en het bloed, en de drie zijn tot een.*

Zonder het toegevoegde gedeelte (zie het commentaar bij vers 7), wordt gelezen: "Want drie zijn er, die getuigen: de Geest en het water en het bloed, en de drie zijn tot een"

'Tot een' betekent dat ze alledrie hetzelfde getuigen. Je kunt ze niet los van elkaar koppelen. Hier wordt gedacht aan Deuteronomium 19:15, *Op de verklaring van twee of drie getuigen zal een zaak vaststaan.*

De drie getuigen hebben elk een eigen betekenis. De Geest getuigt van Jezus, in het bijzonder dat Hij echt de Zoon van God is (zie Johannes 15:26). Het water getuigt van het feit dat wij in een nieuw leven kunnen wandelen. Het bloed getuigt van de eenmalige, volledige verzoening van onze zonden.

9. *Indien wij het getuigenis der mensen aannemen, het getuigenis van God is meerder, want dit is het getuigenis van God, dat Hij van zijn Zoon getuigd heeft.*

Het getuigenis van God is meer zeker en heeft meer bewijskracht dan dat van mensen. Het is een objectief, uitwendig getuigenis (niet in het hart van mensen). God getuigt van Zijn Zoon, dat in Hem eeuwig leven is gegeven! (zie ook vers 11)

10. *Wie in de Zoon van God gelooft, heeft het getuigenis in zich; wie God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, omdat hij niet geloofd heeft in het getuigenis, dat God getuigd heeft van zijn Zoon.*

Het getuigenis van God krijgen de gelovigen in zich, waarmee het ook een inwendig getuigenis wordt. Mensen die niet in Jezus geloven, zijn leugenaars. Ze ontkennen de *feitelijke* werkelijkheid.

11. *En dit is het getuigenis: God heeft ons eeuwig leven gegeven en dit leven is in zijn Zoon.*

Het getuigenis dat wij eeuwig leven hebben gekregen, is een centraal onderwerp. Dit leven is niet verkrijgbaar door zelf ons lichaam af te zweren en vergoddelijkt te worden (zoals de dwaalleraren leerden), maar is alleen te vinden als we deel krijgen aan het offer van Jezus. (Zie ook vers 10.)

12. *Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet.*

Dit is nog eens een scherpe stelling die de voorafgaande verzen samenvat. Johannes laat aan duidelijkheid niets te wensen over!

Boodschap en actualiteit

Ons geloof geeft ons de kracht om de wil van God te doen. Ons geloof maakt dat het juk van Jezus licht is. We moeten de kracht van ons geloof beseffen en van daaruit leven. Lang is de overheersende gedachte geweest 'de mens is zondig en blijft zondig' en het klopt dat het ons op deze aarde niet zal lukken volmaakt te zijn. Maar het mag nooit een excuus worden om de heiliging van ons leven op te geven, want we hebben de kracht van het geloof om de wil van God te doen en heilig te leven.

Ons geloof berust op het getuigenis van de Geest, het water en het bloed, van mensen én van God Zelf. De Geest getuigt dat Jezus de Zoon van God is. Het water doet denken aan de doop: we worden met Jezus begraven en staan met Hem op in een nieuw leven. *Het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen* (2 Korintiërs 5:17). Het bloed vertelt over de verzoening door de dood van Jezus. De prijs is betaald! De schuld is weg! Eén volmaakt offer is genoeg!

Het maakt ons geloof tot een feit en daarbinnen is er het feit van eeuwig leven, dat we krijgen in de Zoon. Geen vage hoop op 'iets na de dood', maar eeuwig leven met Vader, Zoon en Heilige Geest. Tegenover de 'bewijzen' van historische onbetrouwbaarheid van de Bijbel die de wetenschap heeft aangedragen en nog steeds aandraagt, staat het betrouwbare getuigenis van de waarachtige God!

Aanwijzingen voor de kringleider

Houd bij deze bijbelstudie heel duidelijk in het oog wat de samenhang is tussen de twee hoofddelen 5:1-5 en 5:6-12, namelijk dat het geloof dat zo duidelijk beschreven is in de eerst verzen, rust in het getuigenis dat wordt uitgewerkt in het tweede gedeelte.

IJsbreker

In 1 Johannes 5 gaat het over geloof dat versterkt wordt door betrouwbare getuigenissen. In dit verband is het goed om eens naar het getuigenis van elkaar te luisteren. Stel daarom de vraag aan één van je kringleden om al de onderstaande deelvragen te beantwoorden, of verschillende mensen om één deelvraag te beantwoorden. Vermeld daarbij niet dat het gaat over 'geloof op basis van getuigenis'. De deelvragen: Wat geloof je? Waarom? Wat heb je meegemaakt en wat heb je daarvan geleerd? Is er een speciale gebeurtenis die (uiteindelijk) je geloof heeft versterkt? Hoe heeft God jou geroepen?

Inleiding

Herinner je kringleden aan dit deel van de boodschap van vorige keer: "De liefde tot God kan alleen maar samengaan met de liefde voor onze broeders en zusters." Vertel ze dat jullie vandaag gaan kijken naar 'wie zijn onze broeders en zusters'. Je kunt ook nog een stuk achtergrondinformatie aanhalen over de dwaalleren met betrekking tot Jezus: Jezus was niet de Zoon van God, want die kan niet lijden en sterven, de Christusgeest moet onderscheiden worden van de mens Jezus, we moeten innerlijk verlicht worden door kennis van boven en dan worden we zelf ook goddelijk/ christussen, enz.

Kringgesprek

Je kunt de bespreking van dit gedeelte weer verdelen over de hoofddelen, twee in dit geval. Maar breng aan het eind van het gesprek de twee hoofddelen wel bij elkaar!

5:1-5 – Ons geloof en liefhebben

- Wie zijn onze broeders en zusters volgens 1 Johannes 5:1?
- Welk synoniem geeft dit gedeelte voor 'God liefhebben'? Wat wordt daardoor duidelijk over liefhebben?
- Hoe kan het dat Gods geboden niet zwaar zijn? Omschrijf het in je eigen woorden.
- In hoeverre spreekt het beeld van 'overwinning' jou aan? Wat merk jij al van die overwinning?

5:6-12 – Het getuigenis van Geest, water, bloed, mensen en God

- Wat wordt er duidelijk over het getuigenis van de Geest in vers 6?
- Wat is het getuigenis van God over Zijn Zoon?
- Wat betekent het dat het eeuwige leven 'in Jezus' is?
- Wat is jouw getuigenis over Jezus? (Wacht de antwoorden even af en kijk dan eens terug naar 1 Johannes 1:1-4; 4:14.) Breng je dat over aan andere mensen? Zo ja; hoe, waar, wanneer? Zo nee, waarom niet?

5:1-12

- Omschrijf in eigen woorden het verband tussen 5:1-5 en 5:6-12.

Afsluiting

Sluit af met de laatste vraag over het verband tussen 5:1-5 en 5:6-12 en maak een rondje: welke invloed heeft dit verband op jouw getuigenis naar buiten toe over je geloof?